

DS 2

Vključevanje in pridobitev osnovnošolske izobrazbe – premislek, izzivi in ukrepi

Natalija Žalec

Andragoški center Slovenije

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025 Predani. Preudarni. Pogumni.

21. in 22. oktober 2025, Grand Hotel Bernardin, Portorož, Dvorana Europa

<https://web.acs.si/lp2025>

#LPoIO2025

Letni posvet
o izobraževanju odraslih

Cilj: Zvišati izobrazbeno raven odraslih v obdobju 2020 do 2030

Kazalnik za OŠO: vsako leto 2% več vključenih odraslih 45-55 let:

- z **nizko razvitimi temeljnimi zmožnostmi** ne glede na zaposlitveni položaj, starost oziroma druge značilnosti;
- ki potrebujejo izboljšanje **splošne izobraženosti** za osebne potrebe in reševanje izzivov skupnosti;
- ki potrebujejo **nadaljnje poklicno oziroma strokovno** izpopolnjevanje ali usposabljanje v skladu s potrebami trga dela;
- ki **zgodaj opustijo šolanje** - mlajši odrasli in osipniki;
- starejši (65+)
- ki imajo **omejene možnosti dostopa** do družbenih, kulturnih, gospodarskih in izobraževalnih dobrin.

Dejstva o uresničevanju resolucije pri pridobivanju OŠ izobrazbe obdobje 2019 do 2024

- Povečuje se delež odraslih 15-54 let brez OŠI; delež se zmanjšuje v starostni skupini nad 55 let;
- delež v starostnih razredih med 15 do 34 let se povečuje; najvišje skoraj podvojeno v razredih med 20 do 34 let;
- Zvišuje se tudi v starostni skupini 45 do 54 let; kazalnika ne dosegamo!
- Delež osipnikov st. sk. od 15 do 19 let se ne zmanjšuje; v letu 2024 se je glede na 2020 celo povišal;
- Vključenost v OŠO se je v času pandemije Covid-19 znižala, v šol.l. 2024/25 se je znova povišala – v celotnem opazovanem obdobju za 32%;
- Vendar to ne velja za starostno skupino 45 do 55 let; število teh vključitev se je v opazovanem obdobju prepolovilo (*z 90 v 2019 na 44 vključenih 2024*).

Letni posvet koordinira:

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Stanje izvrševanja ukrepov in, kako naprej?

- Ukrepi:
- 1. **prenovitev izhodišč** in programa OŠO, ob upoštevanju zelenega in digitalnega prehoda; (Vloga OŠO pri zviševanju izobrazbene ravni – kakšen dvig imamo v mislih?)
- 2. oblikovanje spodbud za **krepitev motivacije** za uspešno dokončanje osnovnošolske obveznosti in vključevanje v **nadaljnje izobraževanje**;
- 3. razvijanje in vpeljava **novih pristopov** vključno s pristopi izobraževanja na daljavo;
- 4. vzpostavitev **podpornih mehanizmov za odpravo ovir** pri vključevanju beguncev oziroma migrantov, Romov in drugih ranljivih skupin;
- 5. **razvijanje učnih in drugih gradiv** za udeležence, strokovne delavce in organizatorje izobraževanja odraslih.

Letni posvet koordinira:

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

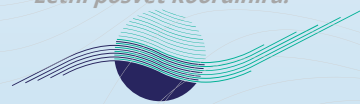

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Delo v svetovni kavarni

Katja Potočnik Nussdorfer, Cene Štupar
Natalija Žalec, ACS

Letni posvet koordinira:

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Navodila za delo

- Vsi razpravljamo o vseh vprašanjih.
- 5 vprašanj po 6 razpravljavcev.
- Vsaka razprava 10 minut.
- Ob zvočnem signalu se pogovor ustavi; gremo k drugemu omizju.
- **Povezovalc** gostitelj ostaja pri mizi: povzema in dodaja, skrbi, da beseda kroži.
- Varuh časa: UI in ...
- **POMEMBNO!**
- **Ne hodite z istimi ljudmi, ne dodajte sedežev;**
- Vsakdo ima besedo in beseda kroži – samoomejitev sicer vzamemo besedo;
- Ne ponavljajte, kar je bilo že povedano;
- Lahko kratko zapišete in pustite povezovalcu, ko odidite.

Letni posvet koordinira:

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Vprašanja

Letni posvet koordinira:

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

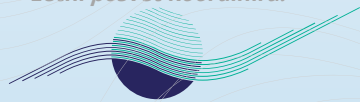
Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Zapišite 1 največji izziv v vaši praksi.

Letni posvet koordinira:

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Struktura vaših udeležencev v OŠO?

- V katerih razredih imate največ udeležencev?
- Katere ranljivosti so najpogostejše pri vaših udeležencih?
- Kateri materni jeziki so najpogostejši med udeleženci?
- Kako so zastopani?
- Se je struktura udeležencev pri vas spremenila? Kako?
- Kaj menite o vključevanju oseb s posebnimi potrebami; priseljencev; udeleženci OŠ s prilagojenim programom?
- Kakšna je uspešnost udeležencev? Neuspešni/najuspešnejši – vzroki?

Letni posvet koordinira:

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Vpis v program OŠO

- Se vpiše dovolj odraslih glede na potrebe v vašem območju?
- Kako dostopate do odraslih – načini animiranja?
- S kom sodelujete pri vključevanju udeležencev? Kdo jih morda napotuje v program?
- Kje udeleženci dobijo informacije?
- Ali tujega udeleženca testirate pred vpisom ali ga le vpišete na podlagi spričevala, ki ga je prinesel s seboj? Kaj naredite z udeležencem, ki ne govori in razume slovensko, a ima spričevalo npr. o zaključenem 8. razredu v matični državi, ki je primerljiva s slovenskim šolskim sistemom?
- Kaj bi na področju vpisa še potrebovali?

Letni posvet koordinira:

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Spodbude za uspešno dokončanje OŠO in nadaljevanje šolanja za pridobitev poklica?

- Katere so ovire (čas, denar, znanje, vrednote...)vaših udeležencev pri dokončanju/ nadaljevanju za pridobitev poklica? Kaj bi spremenili, da bi jih znižali? Kako bi olajšali prehod iz OŠ v SŠ?
- Ali postopki ugotavljanja in potrjevanja že pridobljenega znanja v OŠO in pri vpisu v SŠ potekajo in ali so dovolj razviti?
- Npr. vrednotenje listin iz tujih držav?
- Katere kurikularne spodbude bi bile potrebne za zviševanje motivacije za dokončanje in nadaljevanje ? Kako bi jih spodbudili k večji zavzetosti/odzivnosti, samoregulaciji?
- Kaj pri vas deluje – pri različnih skupinah (starost, vrsta ovir)?
- Čemu bi namenili več PU in čemu manj? Za kaj bi porabili dodatne ure?
- Kaj mislite o NPZ kot je trenutno strukturiran? Se vam zdi smiselno, da velja tudi za udeležence izobraževanja odraslih? Ali je NPZ v OŠO za odrasle potrebno prilagoditi? Kako? Kaj menite o komunikaciji med deležniki, npr. z MVI pred uvedbo NPZ?
- Kaj bi lahko bile razen NPZ še druge rešitve za udeležence, ki želijo nadaljevati šolanje?
- Kdo bi vam lahko pri spodbudah še pomagal – s kom že/bi si želeli sodelovati? Ovire in priložnosti za sodelovanje?

Letni posvet koordinira:

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Novi pristopi, vključno z izobraževanjem na daljavo

- Katere nove pristope že uvajate? Na katerih področjih; npr.
 - - poučevanje, samostojno učenje, podpora pri učenju;
 - - ugotavljanje in potrjevanje že pridobljenega znanja; portfolijo udeleženca;
 - - sodelovanje in podpora znotraj izvajalske organizacije in z zunanjimi deležniki;
- Načini preverjanja in ocenjevanja znanja?
- Kakšno je stanje na kadrovskem področju? Kateri kader bi najbolj potrebovali; deficitarni kadri, fluktuacije...?
- Ali čutite potrebo po novih kompetenčnih profilih strokovnjakov? Katerih?
- Usposobljenost in potrebe po znanju/kompetencah? Kdo naj jih zagotovi?

Letni posvet koordinira:

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Razvijanje učnih in drugih gradiv OŠO (tudi SŠ, VŠ)

- Kakšno je stanje pri vas? Kdo pripravlja gradiva za udeležence?
- Ali bi lahko gradiva nastajala v sodelovanju s SŠ, kaj bi to prineslo?
- Kdo bi še lahko sodeloval pri pripravi učnih gradiv? Kakšne oblike učnih gradiv bi potrebovali? Kaj so izzivi/priložnosti?
- Ali udeleženci potrebujejo podporo pri učenju iz učnih gradiv? Kdo jim pri tem že /bi lahko še pomagal?
- Ali imamo v programu OŠO dovolj znanja o pripravi učnih gradiv?
- Katera gradiva bi potrebovali strokovni delavci v OŠO, da bi jih podpirala pri njihovem delu?

Letni posvet koordinira:

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Potrebujemo

- Listi z vprašanjem za vsako omizje
- Prazne liste A5 – dovolj za vsako omizje
- Pisala
- Selotejp
- Flipčart list na vsako mizo
- Omizja po 5-6 razpravljavcev
- Pri vsaki mizi:
- Povezovalca/gostitelja pri omizju
- Varuha časa – časovnik z dovolj glasnim signalom (pametni telefon)

Letni posvet koordinira:

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2025
<https://web.acs.si/lp2025>

Naročnik:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE